

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Предмет: Извештај Комисије за избор асистента (ужа научна област Српска књижевност, предмети Преглед јужнословенских књижевности и Јужнословенска компаратистика).

На основу одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду (бр. 3506/1, од 27. 11. 2024. године), формирана је Комисија (проф. др Тихомир Брајовић, проф. др Горан Коруновић (председник Комисије), др Марко Аврамовић) за писање извештаја о кандидатима који су се пријавили на конкурс за избор у звање и на радно место асистента за ужу научну област Српска књижевност, предмети Преглед јужнословенских књижевности и Јужнословенска компаратистика. Конкурс је објављен у листу Послови бр. 1122, 11. 12. 2024. године. На основу провере и анализе конкурсне документације, а у складу са чланом 84 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 113 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, Комисија подноси Већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

На расписани конкурс пријавило се шесторо кандидата: мср Константин Ађанин, мср Милана Гајовић, мср Драгана Јовановић, мср Бојана Лубарда, др Софија Симовић, мср Софија Тодоровић. Након провере конкурсне документације, утврђено је да др Софија Симовић не задовољава услове конкурса на основу члана 84 (став 1 и 2) Закона о високом образовању Републике Србије и члана 113 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду: кандидаткиња је докторирала 10. јуна 2022. године одбравивши докторску дисертацију под насловом: „Поезија и поетика Милосава Тешића“ (пред комисијом: проф. др Милан Алексић (председник комисије), проф. др Снежана Самарџија, др Драган Хамовић, проф. др Радивоје Микић (ментор)), те нема статус студента докторских студија,

односно магистра коме је прихваћена тема докторске дисертације. Отуд њена пријава није разматрана.

Остали кандидата задовољавају услове конкурса.

У понедељак, 27. јануара 2025. године, Комисија је обавила разговоре са кандидатима и употпунила представу о њиховим мотивацијама при пријави на конкурс.

Подаци о кандидатима

1. Кандидат мср Константин Ађанин

Конкурсна документација

Кандидат мср Константин Ађанин је уз пријаву на конкурс предао: биографију са списком радова, фотокопије објављених радова, штампане примерке радова насталих на докторским студијама, извод из матичне књиге рођених, уверење о држављанству, оверену фотокопију дипломе основних академских студија, као и оверени додатак исте дипломе, оверену фотокопију дипломе мастер академских студија, као и оверени додатак исте дипломе, уверење о положеним испитима и завршеним обавезама на докторским студијама, уверење о уписаној другој години докторских академских студија у буџетском статусу са просечном оценом, фотокопију дипломе награде „Владан Недић“, фотокопију Захвалнице Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима за посвећеност у представљању студијских програма Катедре будућим студентима, фотокопију сертификата – Certificate of completion (Research is back 2: peer to peer workshops on academic writing and research), фотокопију уговора о извођењу наставе на Универзитету Метрополитен у својству сарадника у настави, примерак уговора са Вуковом задужбином о пословима на изради Именског регистра Вукове преписке, фотокопију уговора и анекса уговора о реализацији програма стручне праксе „Таленти у јавном сектору“, Фонда за младе таленте Министарства науке, технолошког развоја и иновација, фотокопију изјаве о продужењу истог уговора са препорукама институтског ментора и сагласношћу директора Етнографског института САНУ, фотокопију потврде о учешћу на

међународној научној конференцији *Шестнадесетине међународни славистични четения „Памет и историја у славјанским језицима и литератури“* (30–31 мај 2024), снимак екрана мејла организатора конференције као потврду о прихваћености рада, фотокопију дела програма излагања са конференције (подаци о излагању кандидата унутар сесије), потврду о учешћу на научном скупу „Савремена филолошка проучавања младих истраживача II“, фотокопију плаката 39. књижевних сусрета „Савремена српска проза“ (као потврду учешћа на округлом столу *Стилистика савремене српске прозе*), фотокопију плаката 40. књижевних сусрета „Савремена српска проза“ (као потврду учешћа на округлом столу *Фантастика у савременој српској прози*), фотокопију уговора о стипендирању Владе Републике Србије – Фонда за младе таленте за школску 2021/22 годину, фотокопију уговора о стипендирању студената докторских академских студената за укључивање у рад акредитованих научноистраживачких организација у 2024. години, фотокопије двају извештаја о раду клуба „Научите пјесан“ у оквиру Иницијативе „Разговори са Катедром“ – *Прва година Иницијативе „Разговори са Катедром“*, *Друга година Иницијативе „Разговори са Катедром“*.

Биографија кандидата

Константин Ађанин је рођен 7. 3. 2000. године у Крушевацу. Основну школу „Љубивоје Бајић“ завршио је у селу Медвеђа код Трстеника, као ђак генерације. Матурирао је као носилац Вукове дипломе у гимназији „Вук Караџић“ (друштвено-језички смер), у Трстенику. Основне академске студије на Катедри за српску књижевност са јужнословенским књижевностима Филолошког факултета Универзитета у Београду, завршио је 2022. године на групи Српска књижевност и језик (група 05), са просечном оценом 9,72. Одбранио је дипломски рад на тему „Одјеци витешке етике и феудалних односа“. На истој Катедри је 2023. завршио мастер студије (модул Српска књижевност) са просечном оценом 10,00. Одбранио је завршни мастер рад на тему „Лирске песме у *Ерлангенском рукопису* и Вуковој *Пјеснарици*“. Тренутно је студент друге године докторских студија на Филолошком факултету, са просечном оценом 10,00. Кандидат Константин Ађанин у биографији наводи су му ужа научна интересовања усмерена ка компаративном приступу у изучавању јужнословенских књижевности старијих и новијих

епоха, као и компаративном изучавању савремене књижевности и народне књижевности у јужнословенском контексту. Кандидат Ађанин се служи енглеским, немачким, руским и бугарским језиком.

Током студија, Константин Ађанин је 2019. године добио награду „Владан Недић“, која се додељује из Фонда породице Владана Недића, за најбољи семинарски рад из области Народне књижевности. У два наврата (за наставну 2021/2022, и 2022/2023. годину) био је добитник стипендије *Доситеја*, Фонда за младе таленте Републике Србије, а тренутно је стипендиста Министарства науке, технолошког развоја и иновација у оквиру стипендирања студената докторских академских студија за укључивање у рад акредитованих научноистраживачких организација (Филолошки факултет).

Кандидат Ађанин је протеклих година био ангажован на изради именског регистра Вукове *Преписке* у 13 томова (уговор закључен са Вуковом задужбином 6. јуна 2022), те је био укључен у рад унутар пројекта дигитализације Фолклорне базе Етнографског института САНУ (7 месеци стручне праксе, под менторством др Ђурђине Трубарац Матић), у оквиру реализације програма „Таленти у јавном сектору“, Фонда за младе таленте Републике Србије, Министарства науке, технолошког развоја и иновација. Кандидат Ађанин у документацији прилаже и извод из изјаве о продужењу уговора са препорукама др Ђурђине Трубарац Матић и сагласношћу директора Института проф. др Драгане Радојичић. Кандидат у биографији из препоруке издваја упућивање на „знање, спретност у обављању задатака, хитрина у савладавању нових вештина, залагање, труд, јака воља да се изађе у сусрет захтевима посла, смисао за тимски рад, отвореност, срдачност, колегијалност“.

Кандидат Ађанин је радио у својству сарадника у настави (један семестар) на Универзитету Метрополитен, на предметима Пословна комуникација и Организационо понашање (уговор закључен 1. 12. 2022). Предмети су се на нивоу силабуса, програмског корпуса и методологије наставно-научног рада тicali комуникологије, стилистике, реторике и граматике српског језика у ширем смислу речи.

Тренутно је члан Стручног савета књижевних сусрета „Савремена српска проза“. Кандидат је у биографији навео да је у Савет изабран 2023. године уз сагласност његових

дугогодишњих чланова: проф. др Михајла Пантића, академика Јована Делића, проф. емеритуса Радивоја Микића, др Марка Недића, Гојка Божовића и Милисави Савића.

Кандидат Ађанин је уредник емисије „Теорија у доба праксе“, при Алумнију Филолошког факултета. Учествовао је у представљању рецентних књига из области науке о књижевности: *Витезови модернизма* и *Критичари у дијалогу*, проф. др Бранка Вранеша, *Европа и књижевна истина*, *Тајна Европе и српска књижевност* и *Истина (српске) књижевности*, проф. др Александра Јеркова, *Бранко: романтичарски песник*, проф. др Ненада Николића и *Његош и поезија*, проф. др Петра Јевремовића. Кандидат је приложио и линкове ка емисијама серијала „Теорија у доба праксе“.

Кандидат Ађанин на Филолошком факултету већ две године води клуб поезије „Научите пјесан“ у оквиру Иницијативе „Разговори са Катедром“, где са студентима различитих нивоа студија модерира разговоре на тему савремене српске поезије. Разговори се воде, како кандидат наводи, о многим савременим песницима, од Војислава Деспотова до Милене Марковић. Кандидат помиње и да је Иницијатива покренута на седници Катедре 25. маја 2022. године, наводећи доценте, асистенте и сараднике који су Иницијативу подржали. Кандидат наводи из Извештаја *Прве године Иницијативе*, да је она основана са заједничком жељом „за формирањем ширег академског оквира за разговоре чланова Катедре научне и књижевно-уметничке природе међу собом, са студентима, са колегама из других дисциплина“.

Напомена: Категоризација радова је изведена на основу Категоризације домаћих научних часописа за српски језик и књижевност, Министарства науке, технолошког развоја и иновација, и Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача (Сл. Гласник РС, бр. 24/2016, 21/2017, 38/2017).

Библиографија

1. Ађанин, Константин. „Кад дође кући капију“: етногенеза једног симбола. *Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима*. 17 (2021/2022): 277-290. **M52**
2. Ађанин, Константин. Димезилов приступ миту. *Летопис Матице српске*. 199. 512. 3 (2023): 248-267. **M52**
3. Ађанин, Константин. Стилизација односа сизерена и вазала у бугарштицама. *Фолклористика*. 8. 1-2 (2023): 15-26. **M52**
4. Ађанин, Константин. Semantica asquatica. *Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима*. 18 (2022/2023): 53-69. **M52**
5. Ађанин, Константин. Сенекина филозофија гнева у поезији Илије Цријевића. *Philologia Mediana: годишњак за српску и компаративну књижевност*. XIII/13 (2021): 93-104. **M51**
6. Ађанин, Константин. Ћосићев роман *Бајка* или зачетак дистопијског стила у савременој српској прози. У: Вукашиновић В. (ур.) *Зборник 39. књижевних сусрета Савремена српска проза*. Трстеник, 18-19. новембар 2022, 173-181. **M44**
7. Ађанин, Константин. Религија Павловићева. У: Младеновић Ј (ур.) *Савремена филолошка проучавања младих истраживача II*. 25. фебруар 2023. Филозофски факултет Универзитета у Нишу, Центар за савремена филолошка проучавања младих истраживача. 2023, 98-108. **M44**
8. Ађанин, Константин. Фантастика усмене књижевности у роману *Итика јерополитика@Vuk* Саве Дамјанова. У: Вукашиновић В. (ур.) *Зборник 40. књижевних сусрета Савремена српска проза*. Трстеник, 10-11. новембар 2023, 173-181. **M44**
9. Ађанин, Константин. Песме о чудноватом везу и песме о свадби животиња. Рад прихваћен за зборник са међународне научне конференције *Шестнаесетине међународни славистични четенија „Памет и историја в славјанските езици и литератури“* (30–31 мај 2024). **M33**

Приложени радови са докторских студија

1. Пут у Париз или проблем идентитета у српској и хрватској прози (СИР под менторством проф. др Тихомира Брајовића)
2. Феноменологија снега у *Роману о Лондону* (СИР под менторством проф. др Александра Јеркова)
3. Андрићев концепт витализма у *Травничкој хроници* (рад настао на предмету *Андрић и Црњански и савремена српска књижевност: питања модернизма*, код проф. др Александра Јеркова)
4. Кад би Хајдегер читао Бранка Миљковића (или како је *можда* Бранко Миљковић читао Хајдегера (рад настао на предмету *Савремена мисао о књижевности: како тумачити српску и светску књижевност*, код проф. др Александра Јеркова)

Учешће на научним конференцијама и округлим столовима

1. Учешће на округлом столу „Стилистика савремене српске прозе“, Трстеник, у оквиру 39. књижевних сусрета „Савремена српска проза“ (19. новембра 2022. године).
2. Учешће на научном скупу „Савремена филолошка проучавања младих II“, одржаном на Филозофском факултету Универзитета у Нишу (25. фебруара 2023. године).
3. Учешће на округлом столу „Фантастика у савременој српској прози“, Трстеник, у оквиру 39. књижевних сусрета Савремена српска проза (19. новембра 2022. године)
4. Учешће на међународној научној конференцији *Шестнаесетине међународни славистични четенија „Памет и историја в славјанските езици и литератури“* (30–31 мај 2024), у организацији Катедара за словенске језике и књижевности Факултета за словенске филологије Софијског универзитета „Св. Климент Охридски“.

Научно-истраживачки радови

„’Кад дође кући капију...’: етногенеза једног симбола“ је рад у којем се испитује, у светлу народних веровања и обичаја, вишеструка симболичка вредност капије у роману *Газда Младен* Борисава Станковића. Најпре се издваја принцип мултипликације, када је посредни

фигурација капије у издвојеном роману, да би се затим пажња усредредила на значења фигуре жене на капији, уз препознавање обриса русалских обреда и митеме о Анђи капицији у модерном, прозном обликовању феминине фигуре. Рад, дакле, карактерише прегледно постављање проблема, једним делом у семиотичком методолошком кључу, затим поступно интерпретативно кретање кроз Станковићев текст, уз потцртавање спацијалних детаља и контрапункт фолклористичке литературе релевантне за постављени проблем. Аналитички се препознају народно наслеђе, веровања и обичајност у дубљим слојевима значења Станковићевог романа.

Текст „Димезилов приступ миту“ бави се основним поставкама у поимања мита унутар компаративне визије митологије Жоржа Димезила. Представљање трипартитног система функција подразумева широк круг примера из индоевропских митова. У завршници рада, након испитивања односа епа и мита, кандидат Ађанин мисао Димезила ситуира у шири контекст проучавања мита (нпр. Милер, Фрејзер, Малиновски, Диркем). У односу на друге радове кандидата Ађанина, реч је о истраживању које резултира пре свега густим панорамско-илустративним низом становишта, примера, детаља из Димезилове теорије, са мањим аналитичким уделом.

У раду „Стилизација односа сизерена и вазала у бугарштицама“, тумаче се начини презентовања односа господара и слуге, сизерена и вазала, у бугарштицама, при чему је анализа фокусирана на специфично обликовање комуникације, на употребу придева и формулативних израза. Тумачење дакле поседује примесе стилске анализе, уз провизорну потпору интерпретацији у виду истицања етимологије лексема које су у фокусу. Интерпретација је једним делом заснована и на потцртавању дистинкција између бугарштица и десетерачких песама, у назначеном контексту. Тумачење указује на „вишеслојност и сложеност уочених културолошких и идејних концепата који се тичу сизерена и вазала“. Позитивна страна рада је препознавање и експликација корелације између стилског и идентитетско-културолошког плана, уз ослањање на текстове самих песама.

Народна књижевност је у фокусу и текстова „*Semantica acquatice*“ и „Песме о чудноватом везу и песме о свадби животиња“. У првом наведеном раду прате се различити видови акватичких формула у корелацији *Ерлангенског рукописа* и *Пјеснарице*. Анализа најпре

обухвата песму бр. 12 *Ерлангенског рукописа*, „Дунав се Савом оженио“, односно препознавање идеје светог спајања у виду антропоморфизованих река, потом призивање контекста руске епске поезије и издвајање теме претицања река (у *Пјеснарици*), те однос већих и мањих песничких целина, формирања сужеа, на концу и појаву ораове шајке. Специфичност овог рада је тумачење које се изнова указује као поступно и посвећено песничким текстовима, уз дијалог са структурно-семиотичким теоријским модалитетом (Лотман), и уз проширење фолклористичких и семиотичких извора на руском и енглеском језику у циљу надилажења илустративног третмана анализираних стихова, односно превазилажења декларативног препознавања, у песмама, одређених митско-фолклорних образаца и ситуација. Прегледнија композиција рада би помогла да се поступна анализа јасније укаже у својим резултатима. У другом раду узима се у обзир пародијска природа песама о чудесном везу, као пародија епике, епских каталога и регистра, и њихова интерференција са песмама о свадбама животиња. При анализи се препознаје трансформација и опадање митске релеванције животињске свадбе, уз последични раст хуморне компоненте у самим песмама. У овом раду, који је садржајан на плану примера из анализираних текстова, постојао је потенцијал за нијансираније тумачење уведених феномена хумора и комике.

Кандидат пажњу посвећује и епохи хуманизма, бавећи се у раду „Сенекина философија гнева у поезији Илија Цријевића“ сусретом античке и хришћанске традицијске потке. Кандидата Ађанина занима додир реторике и песништва у Цријевићевом изразу, као и профилисање античких извора (нпр. Хорације, помирење аристотелизма и платонистичког наслеђа), те препознавање хришћанских мотива. У другом делу рада анализа се бави посредовањем и трансформацијом Сенекине концепције гнева, те провејава и идеја да Цријевићево стваралаштво не остаје на нивоу имитације. Интересовање за филозофску литературу, које рефлектују поједини текстови кандидата Ађанина, имало је простора да се у тексту о Илији Цријевићу изразитије одрази у секундарној литератури. Сама анализа повремено постаје мозаик цитата извора о књижевности Дубровника (Бојовић, Покрајац).

У раду „Ћосићев роман 'Бајка' или зачетак дистопијског стила у савременој српској прози“ кандидат Ађанин најпре издваја Ћосићево стремљење идеји „интегралног романа“, да би се у наставку аналитички посветио значењима Ћосићевог антиутопијског романа,

усредсређујући се на аналогије и разликовања значења Ћосићевог дела и појединих идеја Хајдегерове филозофије, поготово концепта времена. Рад одражава способност кандидата да повезује књижевна значења са филозофским изворима, да их не користи једнодимензионално, те да филозофском потпором тумачења не потисне књижевни текст.

У раду „Религија Павловићева“ кандидат анализира стихове збирке *Светли и тамни празници* Миодрага Павловића, посебно се фокусирајући на њихов религијски подтекст, односно на инкорпорирану гностичку традицију. Интерпретација призива традиције антиномијског и апостолског гностицизма, као и манихејска, дуалистичка учења, уз одмеравање њиховог одјека у самим стиховима. Кандидат Ађанин настоји да укаже на то да је, упркос канонском статусу, песништво Миодрага Павловића, још увек недовољно заступљено у нашој књижевној и научној јавности. У овом раду је још једном показана усредсређеност, при интерпретацији, кандидата Ађанина на сам књижевни текст, овога пута на стихове модерног поетичког предзнака, затим и адекватна употреба литературе филозофско-теолошке провенијенције, без акцентовања њене „превласти“ над значењима књижевног текста.

У раду „Фантастика усмене књижевности у роману *Итика јерополитика* @Vuk Саве Дамјанова“, кандидат испитује кореспонденције између постмодернистичке поетике и фантастичног аспекта народне књижевности. Пажња се најпре усредсређује на Вука Стефановића Карацића, као једног од главних јунака романа, затим на мотив судбине, те на организацију времена у бајкама и феномен синхронитета.

Кандидат Константин Ађанин је, поред објављених текстова, приложио и неколико необјављених радова, назначивши да је то „у сврху профилисања“ научног интересовања. Посреди су текстови „Пут у Париз или проблем идентитета у српској и хрватској прози“, „Феноменологија снега у *Роману о Лондону*“, „Како би Хајдегер читао Бранка Миљковића (како је Бранко Миљковић *можда* читао Хајдегера)“, „Андрићев концепт визализма у *Травничкој хроници*“. У првом наведеном тексту, садржајном и акрибично изведеном, након увода прожетог филозофским референцама у фокусу је најпре Матош, његов фелџтонизам и „националистички (негативни) космополитизам“, потом Ујевићев боравак у Паризу и његов „егзистенцијални космополитизам“, затим и Крлежина новела „Ходорлахомор Велики“. У наставку се долази до „поетичког (суматраистичког)

космополитизма“ Црњанског, док се „Излет у Париз“ Данила Киша препознаје као парадигма његове „поетике, акултурације, културолошке акомодације, композиционо-текстовне демаркације“. У раду посвећеном последњем роману Црњанског, кандидат се бави феноменом књижевне имагинације и мотивом снега, повезујући, у контексту издвојених поља тумачења, *Роман о Лондону* са песничким стваралаштвом Црњанског и делом *Код Хиперборејаца*. Хајдегер је актуелан у тексту посвећеном поезији Бранка Миљковића, и то уз укључивање широког спектра појмова и идеја поменутог немачког филозофа. И у раду „Андрејев концепт визализма у *Травничкој хроници*“ Ађанин реферира на Хајдегера, спорадично и Бадјуа, Фукоа, Слотердајка, тумачећи, између осталог, мотив тишине, статус тела, феномен „голог живота“, у закључку препознавајући Андрејев витализам као „позитивни нихилизам“.

Ако сумирамо суд о радовима који нису публиковани или прихваћени за штампу, може се рећи да се у њима интензивира интересовање за филозофску потпору при интерпретативном процесу, те да и сам језик анализе, остајући прецизан као у публикованим радовима, постаје разлистанији. Ипак, изузевши амбициозан рад „Пут у Париз или проблем идентитета у српској и хрватској прози“, у осталим непубликованим радовима филозофски дискурс повремено истискује анализу књижевног текста, и сама тематска тежишта радова добијају на одређеној дисперзивности.

2. Кандидаткиња мср Милана Гајовић

Конкурсна документација

Кандидаткиња Милана Гајовић је уз пријаву на конкурс предала следећа документа: биографију, објављене научне радове, оверене копије диплома и списак оцена с основних и специјалистичких студија, оверену копију дипломе и додатка дипломе са мастер студија, потврду о студирању и списак оцена на докторским академским студијама, потврду из казнене евиденције, извод из матичне књиге рођених, потврду о држављанству.

Биографија

Милана Гајовић је рођена 1994. године на Цетињу. Дипломирала је 2016. године на Одејку за српски језик и јужнословенске књижевности на Филолошком факултету у Никшићу, са просечном оценом 9,89. Одбранила је дипломски рад на тему *Симболи у збирци поезије Ту сам, у таму Н. Тадића*. Мастер студије је завршила 2018. године на Филолошком факултету у Београду (са просечном оценом 9,50), одбравивши мастер рад на тему: *Однос између личног и колективног идентитета у дјелима С. Ваљаревића*. Тренутно похађа докторске студије на Филолошком факултету у Београду. Пријавила је докторску дисертацију под називом *Наративизација дјечје трауме у постјугословенским књижевностима* (прихваћена 2022. године).

Радила је као волонтер у удружењу „Родитељи“ у Подгорици (држање часова деци из социјално угрожених породица, 2016. године). У гимназији „Слободан Шкеровић“ у Подгорици завршила је приправнички стаж у трајању од девет месеци 2017. године и постала лиценцирани професор српског језика и књижевности.

Кандидаткиња Гајовић је радила као наставница српског језика у средњој школи „Ушће“ (од априла 2019. до априла 2021. године). Тренутно ради у Десетој гимназији „Михајло Пупин“ у Београду (од септембра 2023. године), где предаје српски језик у општој гимназији и у програму интернационалне матуре (IB programme), у коме на енглеском језику предаје и предмет теорија сазнања (Theory of Knowledge). Поседује потврде о положеним обукама у оквиру овог програма.

Кандидаткиња Гајовић је добитница државне стипендије у Црној Гори, Атлас стипендије, стипендије Матице српске – Друштва чланова у Црној Гори. Као добитница стипендије за докторанде Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, била је ангажована у Институту за филозофију и друштвену теорију у Београду (2021–2023). У том периоду је била чланица EduLaba (Лабораторија образовних теорија ИФДТ-а). Учествовала је на научном скупу „Why still Education?“.

Кандидаткиња Гајовић је лекторисала часопис *Критика* и неколико књига у издању Матице српске – Друштво чланова у Црној Гори. Ауторка је приказа књиге Ксеније Видмар Хорват, „Имагинарна мајка: род и национализам у култури 20. века“ и добитница специјалне награде за приказ књиге *Грета* Фарука Шехића, на књижевној радионици за писање књижевне критике Bookstan у Сарајеву.

Објављивала је поезију (часопис *Весна*, Филолошки факултет, 2020, и Зборник народне библиотеке „Његош“ у Зрењанину, 2023). Освојила је прву награду за кратку причу на конкурсу „Вукашин Цонић“ (2022), а причу је објавила и у зборнику кратких прича „Бибер“ Центра за ненасилну акцију (2020) и у часопису „Наше стварање“ (2023).

Говори енглески и француски језик, и шпански на основном нивоу.

Библиографија

1. Гајовић, Милана. Функције књижевности у Орвеловој и Кишовој интерпретацији. *Савремена проучавања језика и књижевности*. Крагујевац: ФИЛУМ. XI/2 (2020): 141-149. **M44**
2. Гајовић, Милана. Дигитални медији и постхумано доба. *Зборник радова БАРТФ*, Факултет уметности у Нишу. 2020, 125-137. **M44**
3. Гајовић, Милана. Мотив маште као основа идентитета у романима *Момо* и *Бескрајна прича* М. Ендеа. *Савремена проучавања језика и књижевности*. Крагујевац: ФИЛУМ. XII/2 (2021): 65-77. **M44**
4. Гајовић, Милана. Мотив дјечје трауме у приповјетки „Кула“ И. Андрића. *Летопис Матице српске*. 510. 6 (2022): 936-947. **M52**
5. Гајовић, Милана. Отац као ирационални ауторитет у роману *Сјећање шуме* Д. Каракаша. *Савремена проучавања језика и књижевности*. Крагујевац: ФИЛУМ. XIV/2 (2023): 183-193. **M44**
6. Гајовић, Милана. Однос између дјечје трауме и личног идентитета: (не)могућност достизања сопства (*Млијечни зуби*, Лана Басташић). *Језик, књижевност, моћ*. Универзитет у Нишу: Филозофски факултет, 2023: 449-465. **M44**
7. Гајовић, Милана. Књижевност и манипулација (*Како упокојити вампира*, Б. Пекић). *Полемике и избори*. Универзитет у Софији: Факултет за славистику. 2 (2024): 248-255. **M14**

8. Gajović, Milana. The Nation of Empathy between Humanism and Transhumanism. *Posthumanism and Education: Transgression or Interdependence*. London: TransNational Press London. 2024, 155-166. **M14**

Прикази и критике

Гајовић М. Мајчинство и (транс)национализам (о књизи Ксеније Видмар Хорват *Имагинарна мајка: род и национализам у култури XX века*, превела Марија Митровић, Академска књига, Нови Сад, 2021. *Критика: часопис за филозофију и теорију друштва*, 4 (1), 309-311.

Коауторка је књиге: И. Нишавић, А. Павловић, П. Крстић, М. Гајовић et al. *Инвентар образовања*, ИФДТ, 2024. **M49**

Научно-истраживачки радови

У раду „Функције књижевности у Орвеловој и Кишовој интерпретацији“ истичу се експлицитни ставови из есеја издвојених аутора, као и поједини детаљи из *Гробнице за Бориса Давидовича*, романа *Башта, пепео, 1984* и *Животињске фарме*, пре свега у контексту релација појединца и идеологије, односно теме тоталитаризма. Акцентују се и критички ставови Киша и Орвела када је посредни национализам. Домет саме анализе условљен је илустративном употребом цитата издвојених писаца и саморазумљивом дистрибуцијом појмова „идеологија“, „политичко“ и „тоталитаризам“ (осим две референце повезане са стваралаштвом Д. Киша и студије *Црњански, Мегалополис*, С. Владушића, једина референца је *Поетика постмодернизма* Линде Хачион, унета поводом постмодерног поимања историје и „децентрализоване заједнице“). Срећу се и искази који изискују филозофско-теоријско оправдање и експликацију, као у примеру где се уводе категорије аутентичности и „истинског постојања“: „Тоталитарна идеологија не препознаје индивидуу; не признаје аутентичност, без које нема истинског постојања“.

У раду „Дигитални медији и постхумано доба“, пре свега се промишља аксиолошко-етичка криза настала са дигиталним добом, уз подсећање на феномене симулакрума и

симулације. Потцрава се то да је посредовање информација у савременом добу условљено идеологијом „онога ко обликује информације“. У раду се актуализује и феномен трансхуманизма, да би се, након представе односа масовних медија и културе, пажња скренула на важност и неопходност медијске писмености као својеврсног упоришта у савременом свету. У основи рад није повезан са проучавањем књижевности и пре припада, начелно казано, теорији медија. У њему се могу приметити одређене слабости, нпр. постојање исказа којима недостаје теоријско утемељење и који пре представљају један вид здраворазумског становишта (нпр. „Стицање комуникационе, читалачке, информационе и медијске писмености основна је гаранција развијања истински освијешћене, изграђене и зреле личности сваког човјека понаособ“).

Када је реч о раду „Мотив маште као основа изградње идентитета у романима *Момо* и *Бескрајна прича* Михаела Ендеа“, у издвојеним делима књижевности за децу, специфичним по обрисима жанра бајке, анализира се путања инфантилног јунака која подразумева сусрет са светом одраслих. Машта се предочава као кључно искуство у назначеном процесу сазревања. У закључку рада испитује се однос имагинације и рационалног аспекта субјекта, уз увођење филозофских референци (Шарон, Хјум, Хобс) из секундарног извора. Позитивна страна овог рада је окретање књижевном тексту и извођење закључака на основу селектованих поступака, ситуација, детаља, из самих дела.

Интересовање за свет деце и процес одрастања манифестује се и у раду „Мотив дјечје трауме у приповјетки *Кула* Иве Андрића“, у којем се тумачи књижевно обликовање трауме дечака Лазара, главног лика издвојене приповетке. Та интерпретација укључује и повезивање „Куле“ са другим Андрићевим приповеткама у којима се у различитим видовима тематизује породично насиље. Тумачење се заокружује становиштем да кула у издвојеној приповеци представља „заштиту дјетиње психе (њену фортификацију) од трауматских искустава“.

Назначеном пољу истраживања припадају и радови „Отац као ирационални ауторитет у роману *Сјећање шуме* Дамира Каракаша“ и „Однос између дјечје трауме и личног идентитета: (не)могућност достизања сопства (*Млијечни зуби*, Лана Басташић)“. У првом поменутом раду уводе се референце на теорију трауме, испитује се однос трауме и „ирационалног ауторитета“ (Фром), тумачи се улога фигуре оца посредством

психоаналитичких увида. Осим тога, анализира се потискивање одређених тема у породици и широј заједници (ушашки злочини, болест). У другом раду се тематизује „наративно уобличење трауме“, издвајају се ситуације из збирке релевантне за анализу, уз реферирање при тумачењу на идеје психоанализе (Лакан, Јунг) и на литературу која се уже бави феноменом трауме, уз закључак да „у књижевности и психотерапијском процесу језик представља важно средство у освјешћивању и исказивању трауматског доживљаја“. Позитивне стране претходна два наведена рада, као и рада о Андрићевој „Кули“, представљају тежње да се из дела адекватно селекују ситуације чијом анализом би се осветлили начини књижевног обликовања трауме, уз увођење интердисциплинарне перспективе тумачења, док се слабости понављају на плану употребе литературе и увођења тврдњи које се третирају као саморазумљиве и нису теоријски експлициране. Идеје психоанализе које се повремено уводе при тумачењу, пре свега Јунга али и Лакана, или се третирају саморазумљиво или се описују из секундарних извора. Постоје и примери тврдњи које изискују теоријско поткрепљење, најпре из сфере, начелно казано, психолошких, психоллингвистичких или медицинских наука: „Језик отвара могућност за промјену и побољшање чак и физиолошких оштећења у мозгу, за промену когнитивних схема“ (текст о Л. Басташић, стр. 463). Тврдње које се, нпр. у варијацијама понављају о патријархату изискују консултовање литературе из различитих хуманистичких дисциплина ради нијансирања становишта и формулација, те адекватне контекстуализације уведене представе патријархата: „Патријархат афирмише негативне ауторитете, који имају моћ захваљујући самој друштвеној улози, независно од својих квалитета и заслуга“ (текст о Л. Басташић, стр. 450). Такође и: „Патријархално друштвено уређење чврсто наслања се на религијске норме које проповиједају неупитно поштовање ауторитета родитеља, чије се одлуке не смију преиспитивати“ (текст о Д. Каракашу, стр. 184).

У раду „Књижевност и манипулација (‘Како упокојити вампира’, Б. Пекића)“ анализира се скопчаност приповедних перспектива и идеолошких импликација у издвојеном Пекићевом делу. Такође се истиче проблем савести, уз потцртавање идеје да „конструктивистичке теорије о историји“ могу „послужити као оправдање за одрицање од моралне одговорности“. У раду „The Notion of Empathy between Humanism and Transhumanism“ тематизује се повезаност емоција и емпатије, уз упућивање на разноврсне филозофске перспективе, од Аристотела и стоика до Марте Нусбаум. Овај рад, иако није уже повезан

са проучавањем књижевности, показује проширење теоријских интересовања и употребу опсежније литературе него у претходним радовима.

3. Кандидаткиња мср Драгана Јовановић

Конкурсна документација

Кандидаткиња Јовановић је уз пријаву на конкурс предала: извод из матичне књиге рођених, уверење о држављанству, очитану личну карту, уверење о статусу студента докторских студија, биографију са библиографијом, оверену копију дипломе основних студија, оверену копију дипломе мастер студија, оверену копију Додатка дипломи са основних студија са преписом оцена, оверену копију Додатка дипломи са мастер студија са преписом оцена, копију Одлуке о избору у звање истраживач-приправник, копију Одлуке о избору у звање истраживач-сарадник, Одлуку Већа научних области друштвено-хуманистичких наука о прихватању теме докторске дисертације, Одлуку жирија Бранкове награде Матице српске, објављене научно-истраживачке радове (7), радове који су прихваћени за објављивање и који су у процесу публикавања (2), објављене приказе (6).

Биографија

Драгана Јовановић је рођена 25. 11. 1997. године у Љубовији, где је завршила основну школу и општи смер гимназије. Похађала је, од 2016. до 2020. године, основне академске студије на смеру Српска књижевност и језик на Филозофском факултету Универзитету у Новом Саду. Дипломирала је са просечном оценом 9,74. На истом одсеку је уписала мастер студије, које је завршила септембра 2021. године са просечном оценом 9,75. Одбранила је завршни мастер рад на тему „Роман *Semper idem* у светлу жанра аутобиографије“ (ментор проф. др Слободан Владушић). Тај мастер рад награђен је трећом Бранковом наградом Матице српске. Докторске студије на Филолошком факултету Универзитета у Београду (модул Српска књижевност) уписала је 2021. Испите на тим студијама положила је са просечном оценом 10,00 и у мају 2024. године пријавила је

докторску дисертацију под насловом *Слике насиља у прози Александра Тишме* (ментор проф. др Горан Коруновић).

Носилац је, током друге, треће и четврте године студија, стипендије Министарства просвете републике Србије. Била је и стипендиста, на основним и мастер студијама, Фонда за младе таленте („Доситеја“) под покровитељством Министарства омладине и спорта. Добитница је награде коју додељује Сенат Универзитета у Новом Саду, за успех током студија за школску 2017/2018. годину.

Кандидаткиња Јовановић је учествовала у активностима Ибероамеричког центра Филозофског факултета у Новом Саду (радионице „Књижевно превођење“ и „Писање научног рада“). Једна је од аутора изложбе о књижевници Ани Ерно, организоване на Филолошком факултету у оквиру ширег пројекта *Нобел 22* Продукције Алумнија Филолошког факултета. Похађала је курс, предвиђен за студенте мастер и докторских студија, о историји Холокауста на Институту за филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду, који је реализован у сарадњи са Conference on Jewish Material Claims Against Germany (Claims Conference). Такође је похађала и радионицу *Увод у дигиталну хуманистику: радионица за имплементацију „удаљеног читања“ у истраживачкој пракси*, која је одржана у априлу 2024. године на Филолошком факултету. Ангажована је као члан сарадник Одељења за књижевност и језик Матице српске. Објављивала је књижевну критику у онлајн часопису *Међутим, ДНК*.

Стекла је звање истраживач-приправник на Филолошком факултету Универзитета у Београду у марту 2022. године, на препоруку проф. др Михајла Пантића. Посредством Петог позива младим истраживачима, расписаног од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, укључена је у рад Филолошког факултета Универзитета у Београду као истраживач-приправник. У септембру 2024. изабрана је у звање истраживача-сарадника, уз препоруку проф. др Горана Коруновића.

Кандидаткиња као области свог научног интересовања наводи књижевну теорију и критику, српску књижевност друге половине XX века, књижевност која тематизује период током и након Другог светског рата у јужнословенском контексту, књижевност Холокауста и савремену књижевну продукцију.

Библиографија

1. Јовановић, Драгана. Елементи поетике „младе српске прозе” у раним делима Светислава Басаре. У: Маја Анђелковић, Мирјана Секулић (ур.). *Савремена проучавања језика и књижевности, зборник радова са XIII научног скупа младих филолога Србије*. Крагујевац: ФИЛУМ. 2 (2022): 453–463. **M44**
2. Јовановић, Драгана. Поезија Душка Трифуновића: од *Златног куришума* до *Великог спремања*. *Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима*. 18 (2023): 163–178. **M52**
3. Јовановић, Драгана. Слика детињства у роману *Semper idem* Ђорђа Лебовића (корелација са делима Д. Киша, М. Селимовића, П. Угринова). У: Ненад Томовић (ур.). *Савремени токови у изучавању језика, књижевности и културе, зборник радова са прве научне конференције за младе истраживаче и докторанде*. Београд: Филолошки факултет – Универзитет у Београду, 2024, 220–238. **M44**
4. Јовановић, Драгана. Дискурс, мит и жена у роману *Вере и завере* Александра Тишме. *Савремена филолошка истраживања*. Београд: Филолошки Факултет – Универзитет у Београду. 1 (2024): 290–309. **M44**
5. Јовановић, Драгана. О егзистенцијалном немиру у прози Момчила Миланкова. *Зборник Матице српске за књижевност и језик*. Нови Сад: Матица српска. 72. 2 (2024): 517–534 **M24**
6. Јовановић, Драгана. Чудо синхроничитета у роману *Нигдина* Светлане Велмар-Јанковић. У: Снежана Милосављевић Милић, Јелена Милић (ур.). *Поетика прозе Светлане Велмар-Јанковић, зборник радова поводом деценије од смрти Светлане Велмар-Јанковић (1933-2014)*. Ниш: Универзитет у Нишу, Центар за нараторолошке студије. 2024, 163–176. **M44**
7. Јовановић, Драгана. Андрићеви увиди о масама. *Језици и културе у времену и простору*, Нови Сад: Филозофски факултет. XI/1 (2024): 153-164. **M44**

Позитивно рецензирани радови, у процесу публиковања

1. Јовановић, Драгана. Сведок против своје епохе, *Semper idem* Ђорђа Лебовића. Рад настао за потребе Курса о Холокаусту похађаног током 2023. године, предвиђен за објављивање у засебној категоризованој публикацији посвећеној изучавању Холокауста и геноцида, под покровитељством Института за филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду. **M44**
2. Јовановић, Драгана. *Школа безбожничтва* као део 'изукрштеног грађа' Александра Тишме. Рад је приложен за *Летопис Матице српске*. **M51**

Радови у процесу рецензије

1. Јовановић, Драгана. Спас и казна: симболички аспекти мотива неба у новелама Ђорђа Лебовића. *Philologia Serbica: Небо у српском језику, књижевности и култури*, научна конференција одржана 26. марта 2024. године. Универзитет у Бања Луци – Филолошки факултет.
2. Јовановић Драгана. Између исповести и (по)кајања: осврт на роман *Писмо/глава* Слободана Селенића. *Ангажман у књижевној форми: књижевно дело Слободана Селенића*, научни скуп одржан 6. и 7. јуна 2024. године. Београд – Институт за књижевност и уметност.

Објављени прикази

1. Јовановић Драгана. (2021) Мишел Уелбек, Серотонин. *Међутим, ДНК*, онлајн часопис за књижевност.
2. Јовановић Драгана. (2022) Милица Вучковић, Смртни исход атлетских повреда. *Међутим, ДНК*, онлајн часопис за књижевност.
3. Јовановић Драгана. (2023) У кругу (фрагмената). *РЕЋИ: часопис за језик, књижевност и культуру*, Београд: Факултет за стране језике. Alfa ВК Univerzitet, god. XV, br. 16, 321-324.

4. Јовановић Драгана. (2024) Нема довољно срца (Душан Радаковић, *Вашке*), *Летопис Матице српске*, Нови Сад: Матица српска. 200. 514. 3 (2024): 417-420.
5. Јовановић Драгана. (2024) (Не)могући живот (Љубомир Кораћевић, *У Земљи Фрање Јосифа*), *Летопис Матице српске*, Нови Сад: Матица српска. 200. 514. 3 (2024): 417-420.
6. Јовановић Драгана. (2024) Кошмарница (Нађа Петровић, *Медузе живе заувек док их не ухвате*). *Eckerman: web časopis za književnost*.

Учешће на конференцијама од националног и међународног значаја

1. XIII научни скуп младих филолога *Савремена проучавања језика и књижевности* у организацији Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу, 10. априла 2021. године – учешће са темом: „Елементи поетике *младе српске прозе* у раним делима Светислава Басаре”.
2. I научна конференција за младе истраживаче и докторанде *Савремени токови у изучавању језика, књижевности и културе*, у организацији Филолошког факултета Универзитета у Београду, 27. и 28. маја 2022. године – учешће са темом: „Слика детињства у роману *Semper idem* Ђорђа Лебовића (корелација са делима Д. Киша, М. Селимовића, П. Угринова)”.
3. Научни скуп *Нова читања Светлане Велмар-Јанковић*, одржан 2. 12. 2022. године у организацији Центра за наратолошке студије Универзитет у Нишу – учешће са темом: „Чудо синхронитета у роману *Нигдина* Светлане Велмар-Јанковић”.
4. Научна конференција *Савремена филолошка истраживања*, одржана 3. и 4. децембра 2022. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду – учешће са темом: „Дискурс, мит и жена у роману *Вере и завере* Александра Тишме”.
5. Интердисциплинарна међународна научна конференција *Језик, књижевност, процес* 2023, одржана 21. априла 2023. године на Филозофском факултету Универзитета у Нишу – учешће са темом: „*Очеви и оци* Слободана Селенића у светлу теорије приповедања”.

6. Међународна конференција *Језици и културе у времену и простору 11*, одржана 18. и 19. новембра 2023. године на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду – учешће са темом: „Андрићеви увиди о масама”.

7. Научна конференција *Philologia Serbica*, тема *Небо у српском језику, књижевности и култури*, Катедра за србистику Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци, одржана 26. марта 2024. године – учешће са темом: „Спас и казна: симболички аспекти мотива неба у новелама Ђорђа Лебовића”.

8. Научни скуп Ангажман у књижевној форми: књижевно дело Слободана Селенића, одржан 6. и 7. јуна 2024. године на Институту за књижевност и уметност у Београду. Учешће са темом: „Између исповести и (по)кајања: један поглед на роман *Писмо/глава* Слободана Селенића“.

9. Научни скуп Александар Тишма: сто година од Ибикине куће и употребе човека и жене, одржан 17. децембра 2024. године у Матици српској. Учешће са темом: „Прекраћене самоће Тишминих јунака“

Научно-истраживачки радови

Кандидаткиња Јовановић у раду „Елементи поетике ’младе српске прозе’ у раним делима Светислава Басаре“, анализира приче из раних Басариних књига, *Приче у нестајању* и *Peking by night*. Делимично се ослањајући на критичкотеоријске поставке Саве Дамјанова, Драгана Јовановић испитује однос авангардних књижевноексперименталних пракси и постмодерне поетике у назначеним текстовима аутора *Фаме о бициклистима*. Позитивно доприноси анализи то што кандидаткиња настоји да егземплярно, на текстовима Басариних прича, покаже обликотворни диверзитет унутар његове ране стваралачке етапе, успостављањем и провизорних компаративних релација, ради показивања Басарине поетичке корелације према поступцима неоавангарде (Шаламун) односно према употреби цитата у Кишовом делу. Нијансираној анализи би допринело увођење јединица секундарне литературе које би учиниле видљивијим сродности и разлике постмодерног и неоавангардног дискурса, чиме би се показало и филозофско-теоријско порекло полазних књижевнотеоријских поставки, преузетих из наше науке о књижевности.

У једином раду посвећеном поезији, „Поезија Душка Трифуновића: од *Златног куришума* до *Великог спремања*“, представљају се обликотворне и тематско-мотивске карактеристике песничког опуса наведеног аутора, познатог и у оквирима популарне културе. Осим што даје упутну панораму аутора и критичара који су се бавили делом Трифуновића (између осталих Бранко Миљковић, Стеван Тонтић, Радован Вучковић), кандидаткиња показује да је поезија издвојеног аутора било прожета свешћу о друштвеном поретку и улози песника у свету, истичући и да је у великој вери сачињена „од антитетских релација“.

Евидентно је интересовање кандидаткиње Јовановић за Лебовићев роман *Semper idem*, о којем је написала два рада – „Слика детињства у роману *Semper idem* Ђорђа Лебовића (корелација са делима Д. Киша, М. Селимовића, П. Угринова)“ и „Сведок против своје епохе (*Semper idem* Ђорђа Лебовића)“. Први наведени текст успоставља сродности и разлике на плану обликовања периода детињства, употребе метафоре раја и жанровског оквира бајке, моделовања феномена сећања, мотива смрти и аутобиографске димензије приповедања, у издвојеном Лебовићевом роману и делима наведених српских писаца који су такође тематизовали детињство. Кандидаткиња обнавља питања о природи аутобиографског жанра, о односу емпиријске чињеница и фикције, откривајући згуснутим низом примера мотивских и обликотворних блискости и дистинкција из дела издвојених аутора, да своје анализе заснива на помном истраживању. У другом тексту контекст Холокауста је присутнији него при претходном тумачењу романа *Semper idem*, а посебна пажња се посвећује улози децје перспективе у приповедном посредовању кризних времена. Овај рад је, у оквиру библиографије кандидаткиње Јовановић, најзрелији на плану функционалне употребе широког спектра литературе, овога пута о Холокаусту, с тим што би одређена хомогенизација жаришних тачака анализе учинила извођење интерпретације романа прегледнијом.

Осим што је пријавила докторску дисертацију на тему *Слике насиља у делу Александра Тишме*, кандидаткиња Јовановић је још два рада посветила аутору *Употребе човека*: „Дискурс, мит и жена у роману *Вере и завере* Александра Тишме“ и „*Школа безбожништва* као део ’изукрштеног грања’ Александра Тишме“. У првом наведеном раду налазимо више аналитичких фокуса: значајна пажња посвећена је принципима обликовања ликова, слици субјекта превасходно фемининог предзнака која из тога

произлази, али и митским импликацијама мотива воде. Анализа подразумева меандрирање кроз помно издвојене примере из Тишминог романа, уз допринос који је у вези са препознавањем етичке димензије његовог стваралаштва, али и уз понављање мањка кохеренције на плану жаришта интерпретације. У другом раду тумачена је књига прича *Школа безбожничтва*, такође са фокусом на моделовању ликова, усамљеника, изопштених, у контексту теме насиља, честе у Тишмином опусу.

Кандидаткиња Јовановић један рад посвећује и прозним остварењима Момчила Миланкова („О егзистенцијалном немиру у прози Момчила Миланкова“). У том тексту се пре свега испитују поетичке и обликотворне трансформације Миланковљеве прозе, потцртава се и заокрет ка интроспекцији, све до формирања специфичне „поетике недешавања“. Овај рад је, на плану извођења постављене тезе, најдоследнији у оквиру библиографије кандидаткиње Јовановић, јер се заснива на густом низу анализираних ситуација и ликова, нанизаних у циљу приказа дијахроније стваралачког пута и сугестије ауторове поетичке и приповедне генезе. Сходно постављеној теми рада, додатна нијанса интерпретације би се добила са увођењем, осим унетих референци на Сартрову *Мучнину*, друге литературе филозофске, егзистенцијалистичке провенијенције.

У раду „Чудо синхроничитета у роману *Нигдина* Светлане Велмар-Јанковић“ тумачи се поменути роман српске списатељице, са фокусом на издвојени феномен синхроничитета, преваходно описан у Јунговим радовима. Анализа кандидаткиње Јовановић *Нигдину* повезује са осталим делима ауторкиног опуса, призивајући и друге значајне писце српске књижевне традиције (Иван В. Лалић, Милош Црњански). У раду „Андрејеви увиди о масама“ тумаче се текстови нашег нобеловца посвећени развоју и успону фашизма у Италији, у кореспонденцији са идејама о маси које су износили Канети, Ортега и Гасет и Густав ле Бон. Иако су примери из Андрејевих текстова пре илустративно дати него аналитички третирани, овај рад показује афинитет за филозофску литературу и њену функционалну употребу.

Када су посредни књижевнокритички текстови, кандидаткиња Јовановић показује преваходно интересовање за савремене српске прозаисте (Милица Вучковић, Љубомир Кораћевић, Душан Радаковић, Нађа Петровић), али и за преведени роман (Мишел Уелбек). У приказима Јовановић тежи, осим описивању поступака и поетичких одлика романа

издвојених аутора, и формирању вредносног суда. Једна критика бави се и савременом поезијом (приказ дебитантске збирке Милана Тице, *Из албума несталог у пожару*).

4. Кандидаткиња мср Бојана Лубарда

Конкурсна документација

Кандидаткиња мср Бојана Лубарда је уз пријаву на конкурс предала следећу документацију: биографију, потврда о уписаној години на докторским студијама, биографију, библиографију, оверену фотокопију дипломе основних академских студија, оверену фотокопију дипломе мастер академских студија, прочитану личну карту, уверење о држављанству, извод из матичне књиге рођених, фотокопије објављених радова.

Биографија

Бојана Лубарда је рођена 1994. године у Београду. Завршила је основну школу и гимназију у Пожаревцу као носилац Вукове дипломе. Основне академске студије (смер Српска књижевност и језик са компаратистиком) уписала је 2013. а завршила 2018. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Дипломски рад („Наставна обрада синтагми у основној школи“) одбранила је са оценом 10, пред комисијом коју су чиниле проф. Зона Мркаљ и доц. др Наташа Станковић Шошо. Мастер студије (смер Српска књижевност) завршила је истом факултету 2019. године одбраном мастер рада „Од мучитеља до жртве. Егзистенцијална драма Ибрахим-паше“, оценом 10, пред комисијом коју су чинили проф. др Предраг Петровић и доц. др Бранко Вранеш. Докторске академске студије (модул Српска књижевност) при Филолошком факултету Универзитета у Београду уписала је школске 2019/2020. Просечна оцена основних студија 9,17, мастер 10,00, докторске студије 10,00.

Кандидаткиња Лубарда је добитница награде „Миодраг Павловић“, коју додељује Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, за најбољи семинарски рад из Методике наставе књижевности и српског језика. Као волонтерка, током основних и

мастер академских студија, била је ангажована на XVI међународном конгресу слависта, као и у Музеју Вука и Доситеја у Београду. Стручно се усавршавала на Републичком зимском семинару.

Коауторка је Приручника за осми разред основне школе *Српски језик 8*, као и за трећи и четврти разред средње школе *Српски језик 3*, *Српски језик 4* (издавач Нови Логос).

Вишегодишњи је сарадник електронског часописа *Eckermann*.

Када је реч о наставном искуству, кандидаткиња Лубарда је била ангажована у Пожаревачкој гимназији и Средњој школи Свети Сава, Пожаревац, Београд, у периоду 2019–2024. Остала радна искуства наведена у биографији: тутор (Education World Wide, Београд), лектор и уредник (Отворена књига, Београд), подкоординатор (Happy kids, 2018), Web новинар (Adria Media group, 2018), Party-time асистент (Health Department, Bayer, 2017-2018), асистент у издаваштву Нови Логос, 2019-2022.

На докторским студијама, након положених испита, припрема пријаву теме за докторску дисертацију (радна верзија – *Наративна генеза теме зла у Андрићевим збиркама приповедака*, под менторством проф. др Тихомира Брајовића).

Кандидаткиња Лубарда користи енглески језик (C1), шпански језик (B1), француски језик (A1).

Библиографија

1. Лубарда, Бојана. (Р)еволуција једног књижевног жанра или Како је Румена Бужаровска створила форму без форме. У: Анђелковић, М., Секулић М. (одг. ур.) *Савремена проучавања језика и књижевности, зборник радова са XIII научног скупа младих филолога Србије*. Крагујевац: ФИЛУМ. 2022, 463-472. **M44**
2. Лубарда, Бојана. Феноменологија, филозофија Едмунда Хусерла и Иво Андрић: феномен рата у Андрићевим приповеткама. У: Марковић Ј. (ур.) *Наука и стварност, зборник радова са научног скупа*. Источно Сарајево: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву. 2022, 545-561. **M44**

3. Лубарда, Бојана. Ибрахим-паша: гротескно обликована фигура или карактер? У: *Свеске Задужбине Иве Андрића*. Београд: Задужбина Иве Андрића. 43. 41 (2024): 135-151. **M52**

Учешће на научним конференцијама и скуповима:

1. XIII научни скуп младих филолога *Савремена проучавања језика и књижевности* у организацији Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу, 10. априла 2021. године;
2. Међународни научни скуп *Наука и стварност* у организацији Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, 22. маја 2021. године;
3. I научна конференција за младе истраживаче и докторанде *Савремени токови у изучавању језика, књижевности и културе*, у организацији Филолошког факултета Универзитета у Београду, 27. и 28. маја 2022. године.

Научно-истраживачки радови

Када је реч о научним радовима, у „(Р)еволуцији једног књижевног жанра или како је Румена Бужаровска створила форму без форме“, кандидаткиња Лубарда испитује жанровска својства кратких прозних облика, за којима македонска ауторка посеже у књигама *Никуд не идем*, *Мој муж* и *Осмица*. Лубарда настоји да покаже да прозни текстови Румене Бужаровске, специфични по хибридним и нестабилним облицима, представљају ауторски препознатљива прозна остварења, којима приписује одлику „форме без форме“. Вреди скренути пажњу на артикулацију која, при опису својстава прича Румене Бужаровске, „уситњава“ формалне и тематске аспекте односно у пар наврата их наводи са аналитичком прецизношћу и у широком распону. Мањак литературе о жанру кратке приче у одређеној мери суспреже домет овог текста који поседује подстицајну полазну поставку, и који својом аксиолошком димензијом нагиње ка књижевнокритичком дискурсу.

Рад „Феноменологија, филозофија Едмунда Хусерла и Иво Андрић: феномен рата у Андрићевим приповеткама“ садржи теоријско-филозофски и интерпретативни део: први део подразумева преглед основних идеја феноменолошке мисли те њене домете у сфери проучавању књижевности, док се у другом делу рада стреми, у контексту претходних

увида, анализи феномена рата у пробраним Андрићевим приповеткама. Врлина овог рада је у показаној способности артикулације филозофских питања и проблема, у теоријском предочавању – ипак пре у панорамском виду него у строго генеративно-дијахронијском смислу – трансформације феноменолошке мисли, док као слабост препознајемо недовољно чврсто повезивање теоријског и аналитичког дела рада, односно издвајање одређених мотива и тема (попут самоће, или последица рата) без довољно јасне представе да ли је то у сврху презентовања феноменолошке методе читања књижевног дела или ради интерпретативног представљања књижевне реализације појединих феноменолошких поставки (нпр. о редукцији).

У раду „Ибрахим-паша: гротескно обликована фигура или карактер?“ тумаче се начини обликовања лика Ибрахим-паше из *Травничке хронике* у контексту издвојених теоретизација гротеске (Тамарин, Кајзер). Тај текст поседује виши степен конзистентности при интерпретацији у односу на друга два рада колегинице Лубарде, из разлога што је заснован на међусобној корелацији и развојном низању аналитичких деоница посвећених обликовања лика Ибрахим-паше. То прати још један позитиван аспект овог рада, а то је призивање теоријских модалитета не ради илустративне функције, већ ради аналитичке артикулације вишеслојности уведене гротеске (однос према карикатури, однос јавног и приватног).

5. Кандидаткиња мср Софија Тодоровић

Конкурсна документација

Кандидаткиња Софија Тодоровић је уз пријаву на конкурс предала: биографију, списак радова и радове (у интегралној форми, у материјалном облику и на CD-у; за радове који су у штампи, уз пријаву су приложене и потврде о прихватању радова), оверену копију дипломе са основних студија, оверену копију дипломе са мастер студија, потврду о студирању(тј. потврду о уписаној години на докторским студијама), уверење о држављанству (оригинал), извод из матичне књиге рођених (оригинал).

Биографија

Софија Тодоровић је рођена 1997. године у Београду, где је завршила основну школу и Филолошку гимназију (смер Живи језици – Италијански језик). Основне студије Српске књижевности и језика са компаратистиком на Катедри за српску књижевност са јужнословенским књижевностима Филолошког факултета Универзитета у Београду уписала је 2016. године, а завршила у фебруару 2021. године (са општим просеком 9,40), одбранивши са оценом 10 дипломски рад на тему „Децентрирање медијатора у *Причама које су изгубиле равнотежу* Станислава Винавера” (ментор проф. др Мина Ђурић). Мастер студије Српске књижевности на матичном факултету уписала је у октобру 2021. године, а завршила у септембру 2022. године (са општим просеком 9,83), одбранивши са оценом 10 рад на тему „Романтични јунак на бањском лечењу: модернистичко у приповеткама „Вертер“ Лазе Лазаревића и „Тристан“ Томаса Мана” (ментор проф. др Мина Ђурић). У октобру 2022. године започела је докторске академске студије на Филолошком факултету Универзитета у Београду (модул Књижевност). Испите на докторским студијама положила је са просеком 10,00. Предлог теме докторске дисертације под насловом „Фантастика у приповеткама јужнословенских књижевности (1960–1980)” (ментор проф. др Горан Коруновић) успешно је одбрањен 10. 12. 2024. године (комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације усвојена је на II редовној седници Наставно-научног и Изборног већа у школској 2024/2025 (27. 11. 2024).

Кандидаткиња Тодоровић је, током школске 2021/2022. и 2022/2023. године, у више наврата радила на замени у Филолошкој гимназији у Београду (предмет Књижевност). Од марта 2023. запослена је као истраживач-приправник на Филолошком факултету у Београду.

Добитница је прве награде за есеј о Владиславу Петковићу Дису (током школске 2022/2023., у оквиру манифестације „Дисово пролеће”, у организацији Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис” из Чачка), као и похвалнице на конкурс за младе ауторе *Доситејево златно перо* и похвале Филолошког факултета Универзитета у Београду за изузетан успех у школској 2022/23. Добитница је треће награде на конкурс *Доситејево златно перо* за 2024. годину.

Током студија, кандидаткиња Тодоровић је била стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Као стипендиста Erasmus+ програма, други семестар мастер студија провела је на Славистичком институту Филозофског факултета Универзитета у Келну, Немачка. У оквиру Erasmus+ програма мобилности током 2024. године била је на двомесечној стручној пракси на Славистичком институту Универзитета у Хајделбергу, Немачка, где је, поред осталих самосталих активности, учествовала и у презентовању српске књижевности студентима на предмету *Einführung in die slavische Literaturwissenschaft, Besonderer Teil: BKS*.

Лекторисала је монографију *Тако се калио челик: омладинска штампа и борба за слободни универзитет 1937–1968*, Јелене Лалатовић. Приредила је издање романа *Кратки излет* Антуна Шољана (Контраст издаваштво, 2024).

Кандидаткиња Тодоровић је учествовала на више националних и међународних конференција у земљи (Београд, Нови Сад, Ниш, Крагујевац) и иностранству: Италија (Венеција, Рим), Аустрија (Инзбрук), Енглеска (Кембриџ), Немачка (Кил), Француска (Париз), Северна Македонија (Скопље). Објавила је радове у неколико домаћих гласила. Кандидаткиња Тодоровић наводи да се област њеног интересовања креће се у смеру компаративног сагледавања српске и европске, као и јужнословенских књижевности, те односа књижевности XX века према наслеђу. Заинтересована је за проблеме интерлитерарних и интердисциплинарних преплитања, реинтерпретирања постојеће књижевне традиције, теорије мита и фантастике. Говори енглески (положен C1 Cambridge Assessment English), италијански и немачки језик.

Библиографија

1. Тодоровић, Софија. Беспутнице *Кратког излета* (поговор), у: Антун Шољан, *Кратки излет* (прир. С. Тодоровић). Београд: Контраст издаваштво, 2024, 117–130. **M45**
2. Тодоровић, Софија. Децентрирање медијатора у *Причама које су изгубиле равнотежу* Станислава Винавера. *Зборник Матице српске за књижевност и језик*. 71/3 (2024): 805–833. **M23**

3. Тодоровић, Софија. Сусрет Фауста и Хелене Тројанске у Гетеовом *Фаусту*: *Културе, поетике и уметничке форме у дијалогу*. У: М. Ковачевић *et al.* (ур.). *Савремена проучавања језика и књижевности*. Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, 15/2 (2024): 379–389. **M44**
4. Тодоровић, Софија. (Не)моћ речи и бекетовски јунак у роману *Црвени петао лети према небу* Миодрага Булатовића. У: В. Лопичић и Б. Мишић Илић (ур.). *Језик, књижевност, моћ: књижевна истраживања: тематски зборник радова*. Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу. 2023, 479–492. **M44**
5. Тодоровић, Софија. Ресемантизација средњовековне и народне књижевности у *Бурлески Господина Перуна, Бога Грома* Растка Петровића: генеза мотива обиласка доњег света. У: М. Анђелковић и М. Секулић (ур.). *Савремена проучавања језика и књижевности*. Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу. 14/2 (2023): 47–57. **M44**
6. Тодоровић, Софија. Романтични херој у дефанзиви: иронична финала приповедака „Вертер“ Лазе Лазаревића и „Тристан“ Томаса Мана. *Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима*. 17 (2022): 217–231. **M52**

Позитивно рецензирани радови:

1. Тодоровић, Софија. „Сва мјеста једнако туђа’: компаративно читање *Беспућа* Вељка Милићевића и *Туђинца* Динка Шимуновића”, *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини* 54/4 (2024). **M24**
2. Тодоровић, Софија. „*Случај Хармс*: филмско монтирање једног процеса”, Д. Душанић *et al.* (ур.), *Књижевност у дијалогу*: зборник са научног скупа посвећеног проф. др Тањи Поповић, Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду (2025). **M44**
3. Тодоровић, Софија. „Одједи Винкелманове смрти у Трсту у Мановој *Смрти у Венецији*”, *Књижевна историја* (2025). **M23**

Рад у рецензији:

4. Тодоровић, Софија. „Чаробна земља Станислава Винавера: Механизми културолошког прекодирања у преводу *Алисе у земљи чуда* Луиса Керола”, Зборник са конференције *Савремени токови у изучавању језика, књижевности и културе* (2025).

Саопшења са скупова штампана у изводу (са ISBN-ом):

1. “Inability to Comprehend One’s Own Death in Vladan Desnica’s ‘The Springs of Ivan Galeb’ and Leo Tolstoy’s ‘The Death of Ivan Ilyich’”, K. Ostojić and F. Di Rienzo (eds), Seventh International Interdisciplinary Conference for Young Scholars in Social Sciences and Humanities *Contexts: Programme, Timetable and Book of Abstracts*, Novi Sad: Faculty of Philosophy University of Novi Sad, 82-83. **M34**

2. „Случај Хармс: филмско монтирање једног процеса”, Д. Душанић *et al.* (ур.), *Књижевност у дијалогу: књига сажетака*, Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 78-79. **M34**

3. „Сусрет Фауста и Хелене Тројанске у Гетеовом *Фаусту*: Културе, поетике и уметничке форме у дијалогу”, М. Ковачевић *et al.* (ур.), Књига резимеа са XV научног скупа младих филолога Србије *Савремена проучавања језика и књижевности*, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, 65. **M34**

4. „(Не)моћ речи и бекетовски јунак у роману *Црвени петао лети према небу* Миодрага Булатовића”, В. Лопичић *et al.* (ур.). XV интердисциплинарна конференција *Језик, књижевност, моћ: књижевна истраживања: књига сажетака*, Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 92. **M34**

5. „Ресемантизација средњовековне и народне књижевности у *Бурлески Господина Перуна, Бога Грома* Растка Петровића: генеза мотива обиласка доњег света”, М. Анђелковић и М. Секулић (ур.). Књига резимеа са XIV научног скупа младих филолога Србије *Савремена проучавања језика и књижевности*, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, 73. **M34**

Учешће на конференцијама:

1. "Apatride Identity and the Modernist Inversion of the Homecoming motif in Veljko Milićević's *The Pathless Land* and Dinko Šimunović's *The Stranger*", *Versions of Home: Adapting – Rewriting – Referencing in the Arts*, Universität Graz, Грац, 26-28. март 2025 (потврђено учешће).
2. "'Self-Mythicization' and the Lost Mediator in Thomas Bernhard's *Minetti*", *International Conference on Myth and Drama: Contemporary Interpretations*, Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ Скопље, 29-30. новембар 2024.
3. "Mimicking the Stage: Ludic Elements in Thomas Bernhard's *Minetti*", X Congrès biennal de la SELC *Le Jeu: Gaming, Gambling and Play in Literature*, Sorbonne Université, Париз, 2-6. септембар.
4. "Shaping the Identity of the Romantic Charlatan: The Spa Chronotope in Thomas Mann's *Tristan* and Laza Lazarević's *Werther*", *Selfscapes: Identity Shaping at the Intersection of Self, Community, and Environment*, Università degli Studi di Roma „La Sapienza“, Рим, 11-12. јул 2024.
5. "Layers of Ironic Inversion in Laza Lazarević's *Werther* and Thomas Mann's *Tristan*", *Junge Slavistik im Dialog*, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Кил, 26-27. април 2024.
6. "Visualizing Absurdity: Daniil Kharms and Slobodan Pešić's *The Kharms Case*", BASEES Annual Conference, Robinson College, University of Cambridge, Кембриџ, 5-7. април 2024.
7. „Систем музичких референци и амбиваленција звука у *Мотетима* Еуђенија Монталеа“, *Савремена филолошка истраживања*, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Београд, 2-3. март 2024.
8. "On Both Sides of the Barbed Wire: Aleksandar Tišma's *Kapo*", 19. Tagung des Jungen Forums Slavistische Literaturwissenschaft, Universität Innsbruck, Инзбрук, 21-23. фебруар 2024.
9. „Непојмљивост властите смрти у *Прољећима* Ивана Галеба В. Деснице и *Смрти* Ивана Иљича Л. Толстоја“, Седми међународни интернационални скуп друштвених и

хуманистичких наука *Контексти*, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, Нови Сад, 1. децембра 2023.

10. "The Sublime Meets the Vulgar: Echoing Winckelmann's Death in Mann's *Death in Venice*", *Oltre i confini: Punti d'incontro nella ricerca linguistica, letteraria, traduttologica e glottodidattica*, Università Ca' Foscari, Венеција, 27-28. новембар 2023. године.

11. „Случај Хармс: филмско монтирање једног процеса”, Научни скуп посвећен проф. др Тањи Поповић *Књижевност у дијалогу*, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Београд, 23-24. новембар 2023.

12. „Чаробна земља Станислава Винавера: Механизми културолошког прекодирања у преводу *Алисе у земљи чуда* Луиса Керола”, *Савремени токови у изучавању језика, књижевности и културе*, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Београд, 30. септембар-1. октобар 2023.

13. „Сусрет Фауста и Хелене Тројанске у Гетеовом *Фаусту*: Културе, поетике и уметничке форме у дијалогу”, XV научни скуп младих филолога Србије *Савремена проучавања језика и књижевности*, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 1. април 2023.

14. „(Не)моћ речи и бекетовски јунак у роману *Црвени петао лети према небу* Миодрага Булатовића”, *Језик, књижевност, моћ: књижевна истраживања*, Филозофски факултет Универзитета у Нишу, Ниш, 6-7. мај 2022.

15. „Ресемантизација средњовековне и народне књижевности у *Бурлески Господина Перуна, Бога Грома* Растка Петровића: генеза мотива обиласка доњег света”, XV научни скуп младих филолога Србије *Савремена проучавања језика и књижевности*, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 2. април 2022.

Научно-истраживачки радови

У тексту „Беспутице *Кратког излета*“ пружена је анализа романа Антуна Шољана, који је кандидаткиња приредила, са акцентом на егзистенцијалистичкој поетици, елементима апсурда те на жанровској специфичности дела. Тумачење је фокусирано на поједине

ситуације из романа, на инкорпориране референце на дела светске књижевности, на семантичке импликације кретања, лутања, потраге, уз нешто изразитију аналитичку пажњу посвећену значењима која произлазе из начина на које је обликован јунак Роко. Рад одражава способност кандидаткиње да без „празног хода“ у аргументацији, прегледно селекује и артикулише дистинктивне одлике тумаченог дела, у овом случају издвојеног модернистичког романа хрватске књижевности.

У раду „Децентрирање медијатора у *Причама које су изгубиле равнотежу* Станислава Винавера“ тумачи се модернистичко преиначење митских потки Винаверових прича те посредничких фигура присутних у њима, такође митске провенијенције (Прометеј, Астијанакт, Ниобе, Нетибор). При тумачењу реферише се на теорију мита Леви-Строса, као и на Кафкину визију Прометеја и Клајстово дело *Михаел Колхас*, ради компаративног приближавања Винаверовим причама. Тумачење је праћено разгранатом релевантном литературом, на српском и енглеском језику, која често не остаје на примарном нивоу поткрепљења одређених аналитичких увида, већ подразумева продубљивање интерпретативно-теоријске потпоре у виду још једног слоја референци (нпр. три студије Леви-Строса прате додатни извори о том мислиоцу, структурализму и миту). Увођење Кафке и Клајста у компаративном кључу поткрепљено је адекватном литературом о тим писцима, и омогућава да се значења и обликотворни поступци Винаверових текстова укажу у нијансиранијем светлу. Тумачење је засновано на посвећивању пажње самим књижевним текстовима.

У раду „Сусрет Фауста и Хелене Тројанске у Гетеовом *Фаусту II*: културе, поетике и уметничке форме у дијалогу“, сусрет Фауста и Хелене се препознаје као додир два модела културе, „хеленског и германског“, рефлектован и у семантизацији плана версификације. У тој равни текста се показује да уједињење јунака прати и аналогна трансформација метричког плана и улоге риме. Рад одражава функционалну употребу широког распона релевантне литературе на српском, енглеском и немачком језику, с тим што би извођење анализе било прегледније уколико би се садржај екстензивних фуснота делимично пренео у централно „тело“ текста.

У раду „(Не)моћ речи и бекетовски јунак у роману *Црвени петао лети према небу* Миодрага Булатовића“ анализирају се апсурдни аспекти интеракције јунака. Најпре се

пажња усредсређује на значења просторно-временске позиционираности јунака, потом на природу дијалога, као и на динамику моћи између ликова Петра и Јована. Бекетова драма *Чекајући Годоа* представља дело на које се често реферира у профилисању значења Булатовићевог романа. Рад карактерише функционална равнотежа и кореспонденција између ауторкиних интерпретативних увида и релевантних запажања из литературе о Булатовићевом делу, уз повезницу „пунктова“ тумачења у виду бекетовске концептуализације јунака.

У раду „Ресемантизација средњовековне и народне књижевности у *Бурлески Господина Перуна, Бога Грома* Растка Петровића: генеза мотива обиласка доњег света“ аналитички се наглашавају начини модерног, иронијско-пародијског преиначења, у издвојеном роману Растка Петровића, мотива посете грешницима у паклу, заступљеног у новозаветном апокрифу *Ход Богородице по мукама* и у народној епској песми „Огњена Марија у паклу“. Упућује се на то да се, „за разлику од бахтиновски схваћене гротеске, присутне у већем делу *Бурлеске*“, у приказима пакла у Петровићевом роману гротеска се пре може разумевати у контексту Кајзерове теоретизације.

Елементима пародије и иронијског отклона кандидаткиња Тодоровић се бави и у тексту „Романтични херој у дефанзиви: иронична финала приповедака *Вертер* Лазе Лазаревића и *Тристан* Томаса Мана“. У раду се, у компаративном кључу, најпре тумачи трипартитни модел односа ликова, тј. начини обликовања „љубавног троугла“. Анализиране су и ситуације у којима главни јунаци постају носиоци „бурлеског пораза“. Интерпретација води до закључка да издвојена приповетка Лазаревића са Мановим текстом кореспондира у третману „литерарног 'мита' и специфичног, амбивалентно-субверзивног обликовања главног јунака“. За рад је специфична аналитичка упућеност на саме текстове издвојених аутора и укључивање пробране литературе као потпоре запажањима у тежишним тачкама интерпретације.

„’Сва места једнако туђа’: компаративно читање *Беснућа* Вељка Милићевића и *Туђинца* Динка Шимуновића“ представља рад у којем се, у компаративном контексту, сагледава феномен отуђења у издвојеним романима српске и хрватске модерне. Тумачење у фокус ставља унутрашње кризе главних јунака, потом различите примере обликовања простора (нпр. породични дом) и значења која из тога произлазе. Анализа подразумева окренутост

симболичкој вредности пејзажа у корелацији са стањима главних ликова, као и моделовању интерперсоналних односа у антиподном кључу, ради истицања јунака „слабе воље“. Рад је прегледно изведен и без нефункционалних деоница у интерпретативном излагању, тј. специфичан је по обједињавању разнородних жаришта интерпретације доследним одржањем њихове скопчаности са питањем обликовања главних јунака романа.

У раду „*Случај Хармс: монтирање једног процеса*“ истражује се саоднос књижевног и филмског медија у контексту стваралаштва Данила Хармса, односно књиге кратких прича *Случајеви* (1937) и филма *Случај Хармс* (1987) Слободана Пешића. Анализа је усмерена на филмске поступке сугерисања страха и nelaгоде, потом на „механизме дефикционализације“ у Пешићевом филму, на крају и на кинематографске аспекте Хармсовог приповедања. Домет анализе би могао да буде израженији да је екстензивније предочен одјек филмских поступака у Хармсовим прозним текстовима.

У раду „Одједи Винкелманове смрти у Трсту у Мановој *Смрти у Венецији*“ кандидаткиња Тодоровић истражује однос емпирије, чињенице и фикције, те испитује „могућности паралелног сагледавања судбина Мановог јунака Густава Ашенбаха и Винкелмана, пасионираног изучаваоца античке старине и по многим оснивача историје уметности као модерне научне дисциплине“. У овом раду се показује компетенција кандидаткиње при одабиру и употреби литературе на српском, енглеском и немачком језику, као и поступно и садржајно изношење аргументације, од поставке о начелним паралелизмима егзистенцијалне путање Мановог јунака и судбине Винкелмана, преко принципа транспозиције чињеничног плана у књижевно остварење, до културолошко-симболичких импликација Манове фикционализације.

У раду „Чаробна земља Станислава Винавера: механизми културолошког прекодирања у преводу *Алисе у Земљи чуда* Луиса Керола“ интерпретирају се поједини сегменти Винаверовог превода *Алисе*, у циљу издвајања начина преображаја Кероловог текста и својеврсне адаптације за српску читалачку публику. Винаверов превод се препознаје и као „изданак авангардистичких струјања“.

Закључак и предлог

Након увида у документацију, Комисија је констатовала да петоро кандидата задовољава услове конкурса. Након овде наведених биографија и библиографија кандидата, као и приказа њихових научно-истраживачких радова, Комисија изводи следеће закључке:

Најпре издвајамо чињеницу да сви кандидати поседују високе просеке, на свим нивоима студија (Константин Ађанин ОАС 9,72, МАС 10,00, ДАС 10,00; Милана Гајовић ОАС 9,89, МАС 9,50, ДАС 9,88; Драгана Јовановић ОАС 9,74, МАС 9,75, ДАС 10,00; Бојана Лубарда ОАС 9,17, МАС 10,00, ДАС 10,00; Софија Тодоровић ОАС 9,40, МАС 9,83, ДАС 10,00).

Свако од кандидата је, у неком виду, добитник неког од признања за успехе током студија, за семинарске радове, есејистичке текстове или књижевну критику (прецизирано у биографијама).

Већина кандидата су и носиоци релевантних стипендија током студија (наведено у биографијама Константина Ађанина, Милане Гајовић, Драгане Јовановић и Софије Тодоровић).

Кандидаткиња Бојана Лубарда није била носилац стипендија током студија. Компонента њене биографије која је у складу са потребама предмета (Преглед јужнословенских књижевности и Јужнословенска компаратистика) на којима се бира асистент, у вези је са наставно-педагошким радом (кандидаткиња је била ангажована у настави, у периоду 2019–2024, у Пожаревачкој гимназији и Средњој школи „Свети Сава“, Београд).

Ипак, кандидаткиња Лубарда, у односу на остале кандидате, поседује мањи број научно-истраживачких радова (3), при чему ниједан није посвећен контексту јужнословенских књижевности. Осим тога, кандидаткиња нема пријављену тему докторске дисертације која би укључивала јужнословенски књижевни корпус. Та чињеница, као и наведена одлика њеног научно-истраживачког рада у поређењу са другим кандидатима, не одговарају потребама предмета за које се бира асистент.

Већина кандидата поседује искуство наставног рада (Константин Ађанин, Милана Гајовић, Бојана Лубарда, Софија Тодоровић). Кандидаткиња Драгана Јовановић ипак не поседује у својој биографији податак о наставном раду. С друге стране, кандидаткиња Јовановић показује склоност ка научном истраживању. Ипак, њен научно-истраживачки рад је претежно усмерен на модерну српску прозу, и у њеној библиографији нема радова

који се баве јужнословенским књижевним контекстом. И сама тема дисертације (*Слике насиља у прози Александра Тишме*) не подразумева јужнословенски књижевни корпус. Те чињенице, као и претходна наведена поводом наставно-педагошког рада, не одговарају потребама предмета за које се бира асистент.

Када је реч о остала три кандидата, издвајамо следеће:

Сва три кандидата, Константин Ађанин, Милана Гајовић и Софија Тодоровић, имају високе просеке на свим нивоима студија, са невеликим међусобним разликама.

Биографија кандидата Ађанина сведочи о његовом ангажману у промовисању Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, актуелне науке о књижевности и савременог књижевног стваралаштва. Кандидат Ађанин показује и афинитет према наставно-педагошком раду, с тим што предмети на којима је држао вежбе, на Метрополитен Универзитету, ипак нису уже повезани са књижевношћу.

Његови радови одражавају посвећеност научном истраживању. Интересовање за јужнословенски књижевни контекст је показано у тексту „Пут у Париз или проблем идентитета у српској и хрватској прози“, који ипак није публикован или прихваћен за објављивање, већ представља резултат истраживања на докторским студијама.

Када су посредни до сада публиковани и за штампу прихваћени радови кандидата Ађанина, у њима претеже интересовање за фолклор односно за фолклорне елементе у делима модерних и постмодерних књижевности. И досадашњи научно-истраживачки ангажман кандидата Ађанина у контексту је проучавања фолклора (рад унутар пројекта дигитализације Фолклорне базе Етнографског института САНУ) односно дела Вука Стефановића Караџића (израда именског регистра Вукове *Преписке* у 13 томова). Научно-истраживачка усмерења колегиница Милане Гајовић и Софије Тодоровић су ближе потребама које изискују предмети на којима се бира асистент, будући да оне већ поседују публиковане текстове који подразумевају јужнословенски књижевни контекст, као и пријављене теме докторских дисертације у тој сфери истраживања.

Милана Гајовић такође поседује искуство наставног рада: волонтерски и приправнички рад (наведено у биографији), затим у средњој школи „Ушће“ (од априла 2019. до априла 2021. године) и у Десетој гимназији „Михајло Пупин“ у Београду (од септембра 2023.

године), где предаје српски језик у општој гимназији и у програму интернационалне матуре (IB programme), у коме на енглеском језику предаје и предмет теорија сазнања. Кандидаткиња Гајовић је показала и склоност према научно-истраживачком раду (ангажман на Институту за филозофију и друштвену теорију у Београду, 2021–2023). Осим тога, кандидаткиња Гајовић је публиковала и један рад који се бави савременом хрватском књижевношћу („Отац као ирационални ауторитет у роману *Сјећање шуме* Д. Каракаша“). Ипак, у поређењу њених текстова са радовима Константина Ађанина и Софије Тодоровић, радови кандидата Ађанина и Тодоровић показују више научно-истраживачке зрелости. Указано је већ у сегменту о научно-истраживачким радовима: у текстовима кандидаткиње Гајовић могу се уочити наизглед здраворазумски или саморазумљиви искази који захтевају теоријску потпору и нијансирање, као што постоје и примери мањка адекватне литературе, односно изостанка потребних референци или њихова замена секундарним изворима. С друге стране, обе ове слабости изостају када су посредни текстови кандидата Ађанина и кандидаткиње Тодоровић, те је у сегментима о њиховим научно-истраживачким радовима указано да у њима претежно постоји поступна анализа, без „празног хода“ и уз садржајну и адекватно пробрану потпору у литератури. Осим тога, тема докторске дисертације кандидаткиње Гајовић (*Наративизација дјечје трауме у постјугословенским књижевностима*) не укључује бугарску књижевност, која је саставни део изучавања на предметима на којима се бира асистент.

Кандидаткиња Софија Тодоровић, као што је већ назначено, поседује наставно искуство (рад на замени у Филолошкој гимназији у Београду у више наврата током школске 2021/2022. и 2022/2023. године). Њени текстови, као и број учешћа на међународним и националним научним скуповима и конференцијама (15) одражавају посвећеност научно-истраживачком раду. Кандидаткиња Тодоровић поседује, узимајући у обзир публиковане радове и текстове прихваћене за штампу, три рада из категорије М20, што је издваја у односу на друге кандидате. Вреди поменути да и кандидаткиња Гајовић има два рада из категорије М14, такође од међународне релеванције, с тим што један од тих радова („The Nation of Empathy between Humanism and Transhumanism“) није уже повезан са проучавањем књижевности. Осим тога, мср Тодоровић поседује, у поређењу са осталим кандидатима, највише радова који укључују јужнословенски књижевни контекст: осим приређеног романа из модерне хрватске књижевности (*Кратки излет*, А. Шољан), за који

је написала и поговор („Беспутице *Кратког излета*“), кандидаткињи је за штампу прихваћен рад који подразумева компаративну анализу двају романа српске и хрватске модерне („’Сва места једнако туђа’: компаративно читање *Беспућа* Вељка Милићевића и *Туђинца* Динка Шимуновића“). При томе њена пријављена тема докторске дисертације укључује дела и западног и источног корпуса књижевности у јужнословенском контексту, односно, поред српске, и дела хрватске, словеначке, македонске и бугарске књижевности, што, заједно са претходно наведеним компонентама њене биографије и библиографије, одговара потребама предмета на којима се бира асистент.

На основу свега претходног, Комисија предлаже Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да усвоји овај извештај и изабере мср Софију Тодоровић у звање и на радно место асистента за ужу научну област Српска књижевност, предмети Преглед јужнословенских књижевности и Јужнословенска компаратистика.

У Београду, _____

Комисија:

проф. др Тихомир Брајовић,
редовни професор Филолошког факултета

проф. др Горан Коруновић,
ванредни професор Филолошког факултета, председник Комисије

др Марко Аврамовић,

научни сарадник, Институт за књижевност и уметност